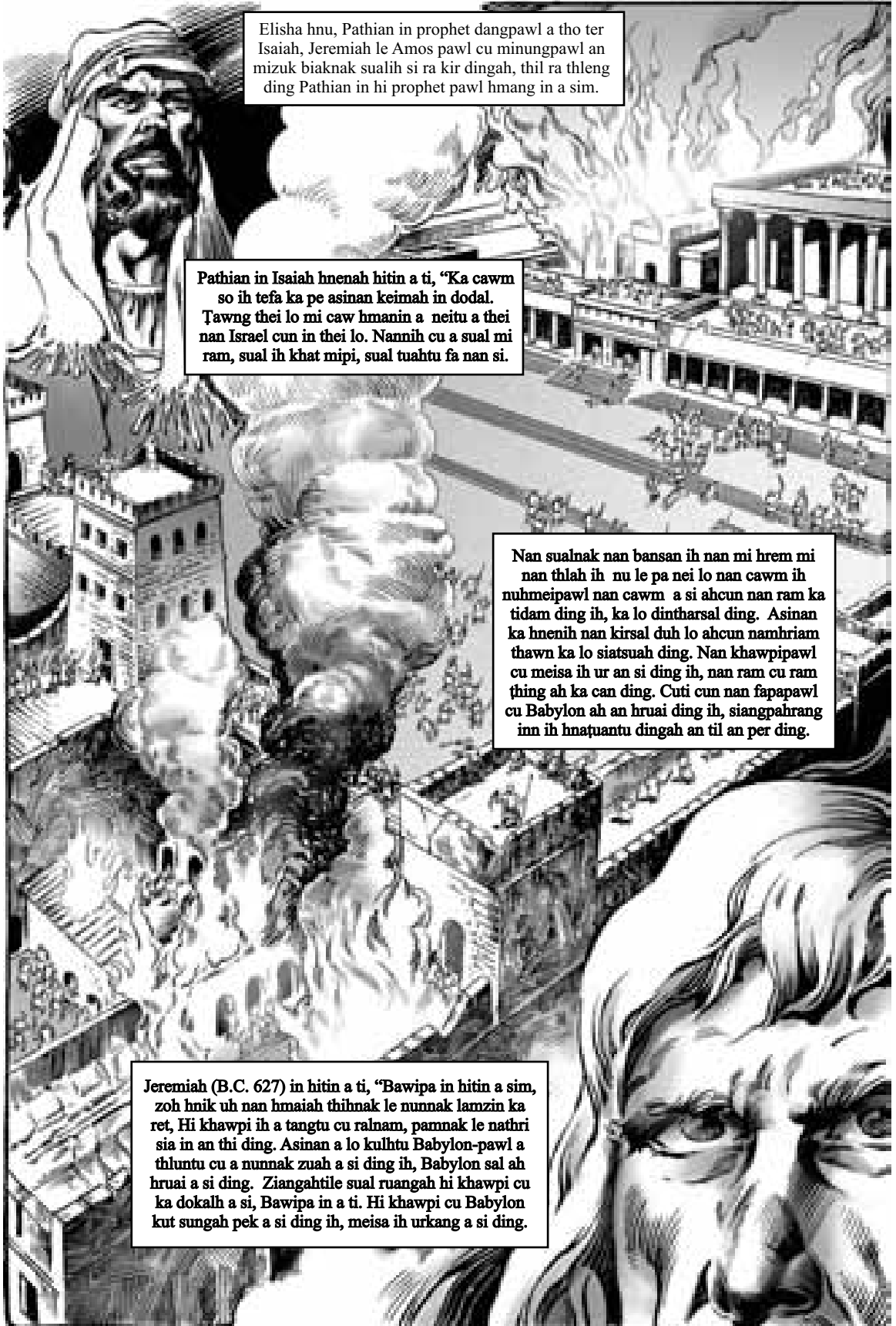

Bung 6:
JESUI THU SIMKHAWLCIANAK

Elisha hnu, Pathian in prophet dangpawl a tho ter Isayah, Jeremiah le Amos pawl cu minungpawl an mizuk biaknak sualih si ra kir dingah, thil ra thleng ding Pathian in hi prophet pawl hmang in a sim.

Pathian in Isayah hnenah hitin a ti, “Ka cawm so ih tefa ka pe asinan keimah in dodal. Tawng thei lo mi caw hmanin a neitu a thei nan Israel cun in thei lo. Nannih cu a sual mi ram, sual ih khat mipi, sual tuahtu fa nan si.

Nan sualnak nan bansan ih nan mi hrem mi nan thlah ih nu le pa nei lo nan cawm ih nuhmeipawl nan cawm a si ahcun nan ram ka tidam ding ih, ka lo dintharsal ding. Asinan ka hnenih nan kirsal duh lo ahcun namhriam thawn ka lo siatsuah ding. Nan khawpipawl cu meisa ih ur an si ding ih, nan ram cu ram thing ah ka can ding. Cuti cun nan fapapawl cu Babylon ah an hruai ding ih, siangpahrang inn ih hnauantu dingah an til an per ding.

Jeremiah (B.C. 627) in hitin a ti, “Bawipa in hitin a sim, zoh hnik uh nan hmaiah thihnak le nunnak lamzin ka ret, Hi khawpi ih a tangtu cu ralnam, pammak le nathri sia in an thi ding. Asinan a lo kulhtu Babylon-pawl a thluntu cu a nunnak zuah a si ding ih, Babylon sal ah hruai a si ding. Ziangahtile sual ruangah hi khawpi cu ka dokalh a si, Bawipa in a ti. Hi khawpi cu Babylon kut sungah pek a si ding ih, meisa ih urkang a si ding.

Bawipa in hitin a ti, “ Keimah
 rawn in banphar in, ban thacak
 in, thinhnengnak in,
 thinsiatkhatnak nasa tak thawn
 ka lo do ding. Hi khawpi a
 luahtu minung siseh, ramsa
 siseh, ka that theh ding, pamnak
 thawn an thi ding. Cu mi theh
 ah, Bawipa in hitin a ti, Judah
 siangpahrang Zedekiah, a
 hnenumpawl, a mipi le pamnak
 ihsin a luattupawl, ralnam ihsin
 luattupawl cu Nebuchadnezer,
 an nunnak a hawltu, an ralpa ih
 kut ah ka pe ding ih, ren lo tak
 le zangfahnak nei lo tak in a rak
 that hai ding. Ka thinhengnak
 cu meisa bangin a kang ding ih,
 zohman in an mit thei lo ding.
 Babylon sal ah an lo hruai ding
 ih, nam thawn an lo that ding.
 Babylon ih a fehtu mi tampi cu
 an thi ding ih, cui hmunah phum
 an si ding.

Amos hmangin Pathian in hitin a sim,
 "Nan nunaupawl cu in ding a pasal
 hnenih a dil ringrintu cu caw vek an
 si. Nan pasalpawl nan uk nawn lo
 ding. Babylon ih sal si dingah
 kuaibeuh thawn hruai nan si ding.

Tangpahh mankhung parah nan it ih thau in nan khat.
 Awn mawi ngai pahh in sabit ti tampin nan in.
 Dingfelnak cu leilung ah nan hlawn ih mifarahpawl
 nan pal, midingfelpawl nan hmuhsuam ih nan vuak.
 Cui tunah mifarahpa cu midingfel a si ruangah nan
 namthla. Sabit nan cing ding nan nan ralpawl in an in
 ding. Nan ralkappawl cu siatsuah an si ding ih,
 ramdang ah saal ih hruai nan si ding.

Bethel ih nan biakthengpawl
 cu siatsuah an si ding ih, nan
 thal le thlatang innpawl khal
 ka siatsuah cih ding tiah
 Pathian in a ti. Mifarah nan
 hmuhsuam ih mi tlasampawl
 nan namnuai. Ruahsurter
 loin pamnak le nathri ka
 suahter nan nan siraw cuang
 lo. Sabitti tampi tuah dingah
 sabit hmuam nan tuah nan nan
 in ngah lo ding.

Nu nu, Ka ril
 a rawng.

B.C. 753

Prophet Hosea in hitin a ngan, "Israel cu ralnam in a tlu ding, nauhakpawl cu leivuaknakah hman an si ding ih, faraipawl cu an pum kheh an si ding."

"Pathian in Israel ih sualnak a ngaidam can le a duhdawtnak can a kim leh ding. Lily bangin Israel cu a parsal ding. Olive kung bangin a thangsosal ding ih, Lebanon ih Cedar bangin hngetek a neisal ding.

Babylon theh ih a ra lai ding mi kumah ramkip ah nan thekdarhaw theh ding ih, cui hmun ah an lo hrem ding, nan neih mi an lo laksak ding ih, cawlnak hmun nan nei lo ding.

Thilri pawl an lak theh ding, Ziang ruangah kan mah lawng in tan lo ding?

Hi cu a man a khung ding. Judahpawl ka hmuh le ka hua hai ding. Annih cu pursum dan an thiam tuk.

Nu nu, khuiah kan um nawn ding?

Hi mi cun Judahpawl hi ni thum sungah an ram in suahter theh an si ding tinak a si!

Hi mi ca thupi sungih a um vekin Judah mi hmuahhmuah in an ram an suahtan ding ih, an neih kenter khal sian a si lo ding.

Hi cawpi cu ka duh ringring.

Israel-ih Pathian tawngkam an hnawl ruangah ramkip ah thekdarh an si ih, Pathian in an pupai ram ih a kirtersal hlanlo cu cawlnak nei loin an vakvai ding.

Israel ram cu ramthing ah a cang ding ih, kum 70 sung Babylon siangpahrang nan rian ding. Kum 70 a kim cun an thilsual tuah mi ruangah Babylon ka hrem ding ih, va dinsal dingah a tangsunpawl cu an ramah ka hruaikir ding.

Jerusalem cu hnawl verver a si ding ih, bial bang in an let ding.

Hi simcianak vekin a ram kim. Jerusalem cu an ralpawl in an let taktak.

Asinan ni netabik ahcun Biakinn cu dinsal a si ding ih, cui sungah mipipawl an luanglut ding.

“Cuti cun ram tampi in an pan ding ih, ra uh Bawipai tlang parah kai uhsi, Jacob Pathian inn ah cun; cui hmun ahcun a lamzinpawl in zirh ding ih, a lamzin cu kan thlun ding; Zianghatile Bawipai dan cu Zion ihsin a fehsuak ding ih, Bawipai jawngkam cu Jerusalem ihsin a fehsuak ding a si.

Cun mipipawl thu a then ding ih, a cak zet mi ram hlapipawl tla a ko hai ding. Cuti cun an ralnampawl tla cu leilehnak tuhmu ah an ser ding ih, an feipi cu tingnge tannak nam ah an tuah ding. Miphun pakhat le pakhat an do-aw nawn lo ding. Zozo khal hngam zetin an um ding, an sabithmuan le an theipi kung lakah zohman in thinphang in an tuah lo ding tiah cungnungbik Bawipa in a ti.

Bawipa kan Pathian kan biak ding ih a kumkhua in a thu kan thlun ding. Bawipa in, “Ka hrem mipawl cu hmun khat ah ka finkhawmnak tikcu a ra thleng ding. Cui can ihsin Zion tlangah a kumkhua in keimah in ka uk hai ding,” a ti.

Jeremiah in a rak phuangcia.

Siangpahrang Zedekiah in Bawipai hmaiah thilthalo a tuah zo. Thah a si lo ding. A mipipawl thawn Babylon ah an hruai ding nan a mit in Babylon a hmu lo ding. A mit cawtter a si ding. Babylon ah kum 70 tiang nan um ding.

Kum 70 a cem tikah saklam ralkap in Babylon a run neh ding ih, kan mipi a tang sun pawl cu khua le Biakinn dingsal ding ah an ram ah an kirsal ding.

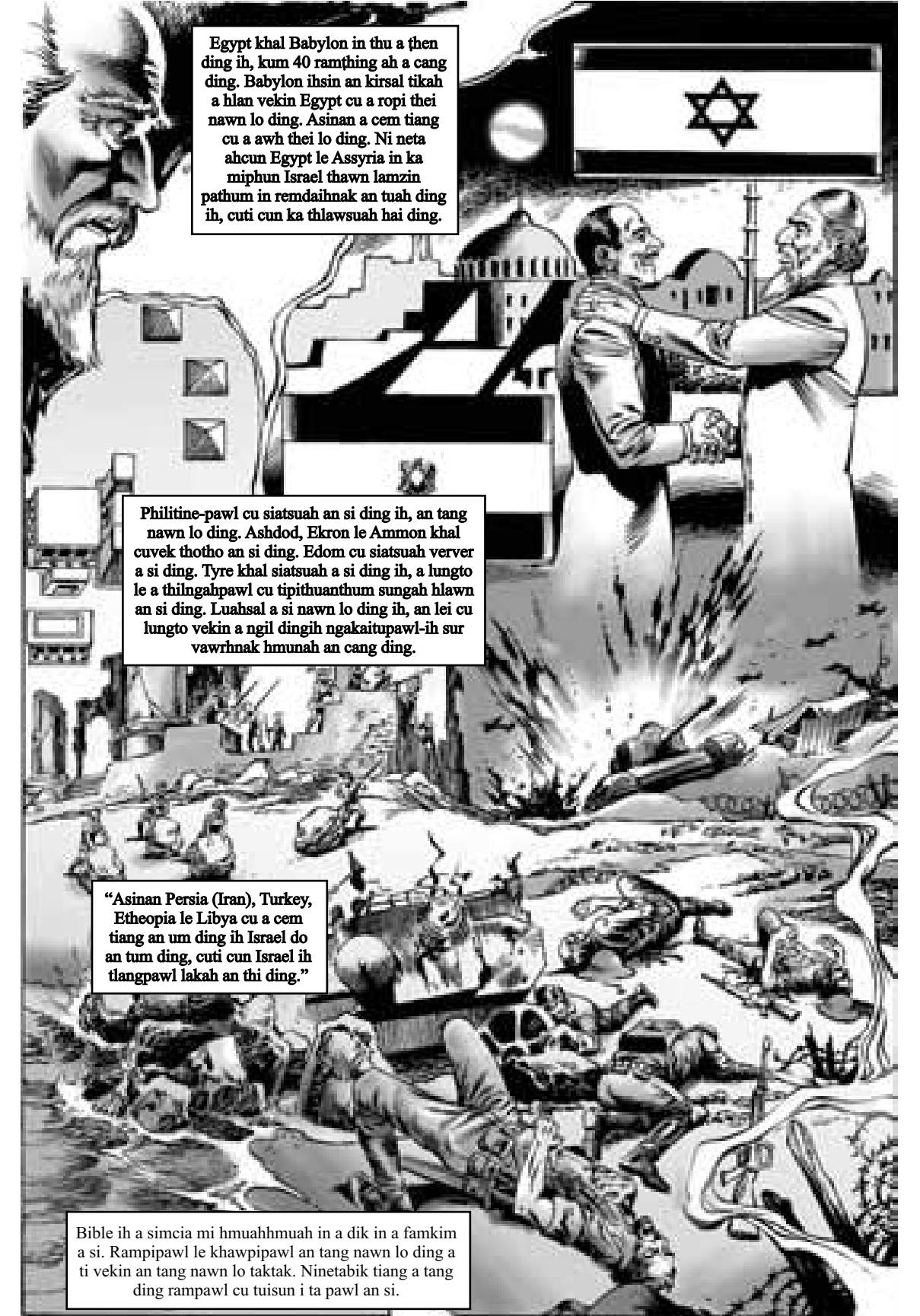
Thuþhennak a cem tikah Pathian in an sualnak a ngaidam ding ih, Jerusalem cu a ra lai ding mi san tiang in luahkhat a si ding.

Hi cabu hi Babylon ah keng awla cui hmunah mipipawl hmaiah siaraw. An kirsal hlan ah ziangvek tuartheinak a tul ti khal thei hai seh.

David ih laltohkham cu ka dingsal ding ih nan ram co dingah nan ra kirsal ding.

Ezekiel in hitin a simcia, "Ram kipah thekdarh theh an si ding, asinan Pathian in a thekdarh vekin a netnak ahcun an ram ah a hruaikir ding.

Na tesinfa in hi ram an luah ding tiah Pathian in Abraham hnenah thu a tiam, sikhalsehla an sual a si ahcun saal ah an tang ding ih, cui hmunah Pathian dang an rian ding. Asinan a netnak ahcun a hruaikirsal theh ding.

Egypt khal Babylon in thu a then ding ih, kum 40 ramthing ah a cang ding. Babylon ihsin an kirsal tikah a hlan vekin Egypt cu a ropi thei nawn lo ding. Asinan a cem tiang cu a awl thei lo ding. Ni neta ahcun Egypt le Assyria in ka miphun Israel thawn lamzin pathum in remdaihnak an tuah ding ih, cuti cun ka thlawsuah hai ding.

Philistine-pawl cu siatsuah an si ding ih, an tang nawn lo ding. Ashdod, Ekron le Ammon khal cuvek thothe an si ding. Edom cu siatsuah verver a si ding. Tyre khal siatsuah a si ding ih, a lungto le a thilngahpawl cu tipithuanthum sungah hlawn an si ding. Luahsal a si nawn lo ding ih, an lei cu lungto vekin a ngil dingih ngakaitupawl-ih sur vawrhak hmunah an cang ding.

“Asinan Persia (Iran), Turkey, Etheopia le Libya cu a cem tiang an um ding ih Israel do an tum ding, cuti cun Israel ih tiangpawl lakah an thi ding.”

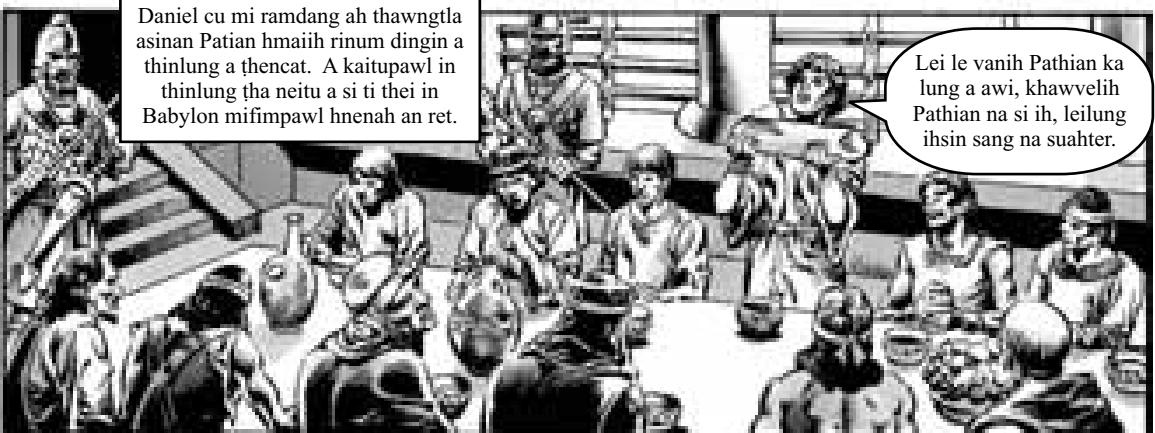
Bible ih a simcia mi hmuahhmuah in a dik in a famkim a si. Rampipawl le khawpipawl an tang nawn lo ding a ti vekin an tang nawn lo taktak. Ninetabik tiang a tang ding rampawl cu tuisun i ta pawl an si.

Prophetpawl ih an rak
phuancia bangin 605
B.C ah Israel cu
Babylon in a run lak.

Judah mi 5000 pawl cu ral ih kaih mi an si ih,
Babylon ah hruai an si. Cathiam le minopawl
cu lalram hnaquantu ah hruai an si. An lakih
mi pakhat cu Daniel a si ih, Pathian dan
thluntu le Abraham-ih Pathian thlungtu si.

Bawipa, kan pupai sualnak
ruangah hrem rero kan si. Hi
ramdang ah na dan thlun thei
dingin in bawmaw.

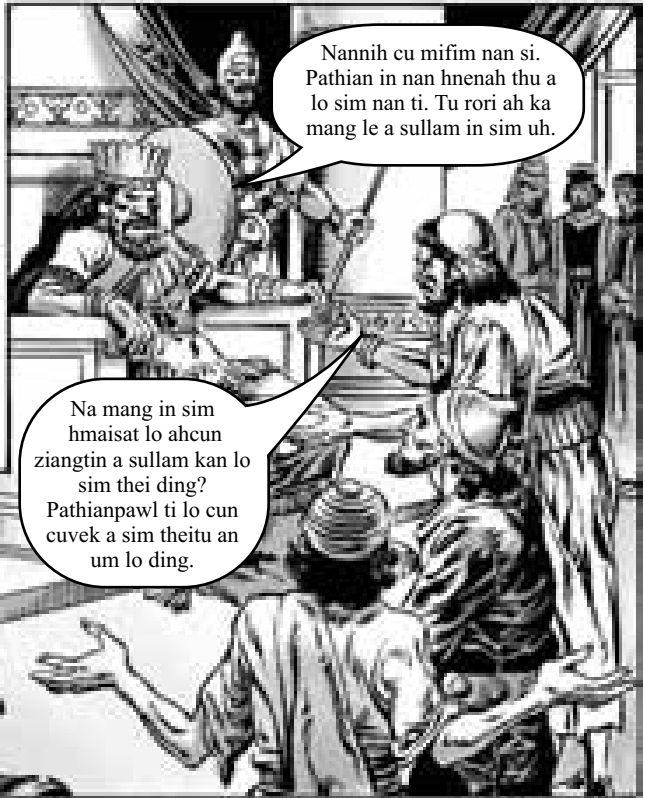
Daniel cu mi ramdang ah thawngtla
asinan Patian hmaih rinum dingin a
thinlung a thencat. A kaitupawl in
thinlung tha neitu a si ti thei in
Babylon mifimpawl hnenah an ret.

Lei le vanih Pathian ka
lung a awi, khawvelih
Pathian na si ih, leilung
ihsin sang na suahter.

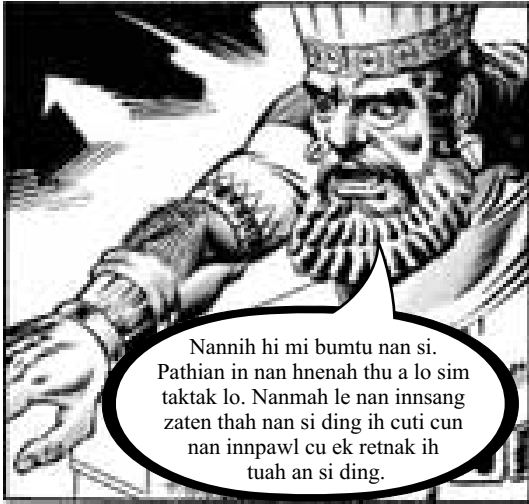
Nebuchadnezzar, Babylon
siangpahrang cun a man
dah kel lo mi mang a man
ih a hung thang.

Ziang si a san? Hivek
mang cu hm ailam thil
thleng ding mi pathianpawl
ih pek mi a si.

Nannih cu mifim nan si.
Pathian in nan hnenah thu a
lo sim nan ti. Tu rori ah ka
mang le a sullam in sim uh.

Na mang in sim
hmaisat lo ahcun
ziangtin a sullam kan lo
sim thei ding?
Pathianpawl ti lo cun
cuvek a sim theitu an
um lo ding.

Nannah hi mi bumtu nan si. Pathian in nan hnenah thu a lo sim taktak lo. Nanmah le nan innsang zaten thah nan si ding ih cuti cun nan innpawl cu ek retrnak ih tuah an si ding.

Daniel, a paw ka ti zet, thaisunah Babylon ih mifim zaten thah an si ding. Siangpahrang pa in a puithiampawl a zum nawn lo.

Jehovah Pathian in siangpahrang ih mang le a sullam cu a phuanglang thei a si. Keimah te thla ka cam ta ding. Cu mi sim ding ah nikhat sung in hngak hram aw.

Bawipa, nangmah lawng hi ziangkim parih Pathian le siangpahrang na si. Na salpa hnenih a ra thleng mi thil in hmuh hramaw. Nangmah vek Pathian an um lo.

Daniel, I rak ngai aw...

Zamrang ten Siangpahrang hnenah in hruai lohli aw!

Siangpahrang hnenih a mang na sim thei lo ahcun keimah i that cih ding so khaw maw.

Maw siangpahrang, vanih Pathian in lal hmuahhmuah tlunih siangpahrang ah a lo tuah a si. Ni neta ih ra thleng ding mi na mang ah a lo hmuhter cia a si

Pathian dik, ziangkim a tuahtu in na salpa hnenah na mang a phuang a si.

Ka can cemter aw hlah. Ka mang i sim thei maw sim thei lo.

Maw siangpahrang, milem maksak na hmu a si. Hi milem cu na lal ram le a ra lai ding mi ram Pathum a sim duh.

Cu mi cu a dik a si! Zo hnen hmanah ka sim lo!
Na Pathian lawng Pathian a si.

Nang cu a lu ih sui na si, lal hmuahhmuah tun ih siangpahrang na si. Judah ram na lak hlanah prophetpawl in kan sualnak ruangih thuthen kan si ding thu an rak simcia ih cu mi cu tui na lal ram hi a si. Tui na uknak cu sunglawi maksak a si.

A tangphaw ih ngun cun lalram dang a hmuhsak, Medes le Persia ram an si. Na thih hnuah Babylon an run la ding ih, tui na uk vekin khawvel an run uk ding.

Maw siangpahrang, a lu ih sui le a tang ih ngun na hmuh hnuah dar ih tuah mi a pum na hmu. Cui dar cun lal ram pathumnak a hmuhsak ih, cu mi cu Greece ram uknak a si. Persia uknak theh ah a si ding ih, a zamrang dingih a hrang zet fawn ding.

Lalram palinak cu a dang deuh cuang ih a ke thir ih tuah mi an si, cu mi cun ram tampi a sukui theh ding. Asinan na hmuh mi cu kezung thir le tlak rawi mi an si. Ni neta ahcun cui lalram cu then hra in then a si ding ih, a cak lo mi ah a cang ding.

Cu mi theh ah siangpahrang, tlang ihsin lungtum rung ril na hmu, asinan cu mi cu minung kut in a si lo. Cu mi cun milem ih ke a run rial dip ih, lalram zaten hmakhat teah a run siatsuah theh.

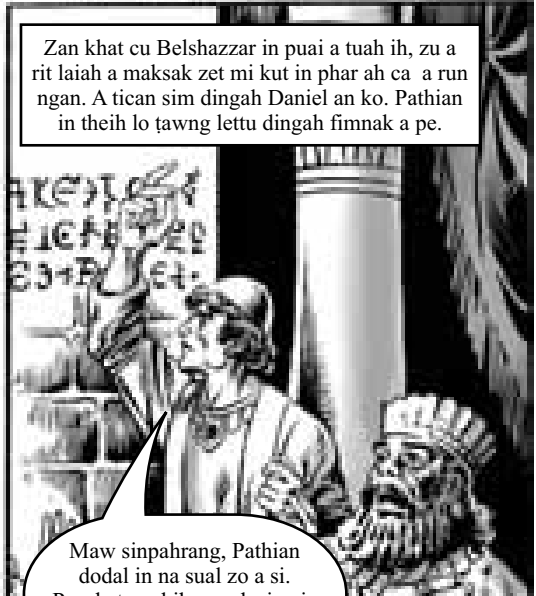
Cui lungtum cun a sunglawi mi lalram a run dintu ding Pathian fapa a hmuhak.

A netabik can ahcun mithi zaten thuthennak tawng dingah kaihthawh an si ding. Thil tha lo a tuahtu cun ningzahnak le catuan hremnak an tuar ding. Thiltha a tuahtu cun kumkhawnunnak an ngah ding.

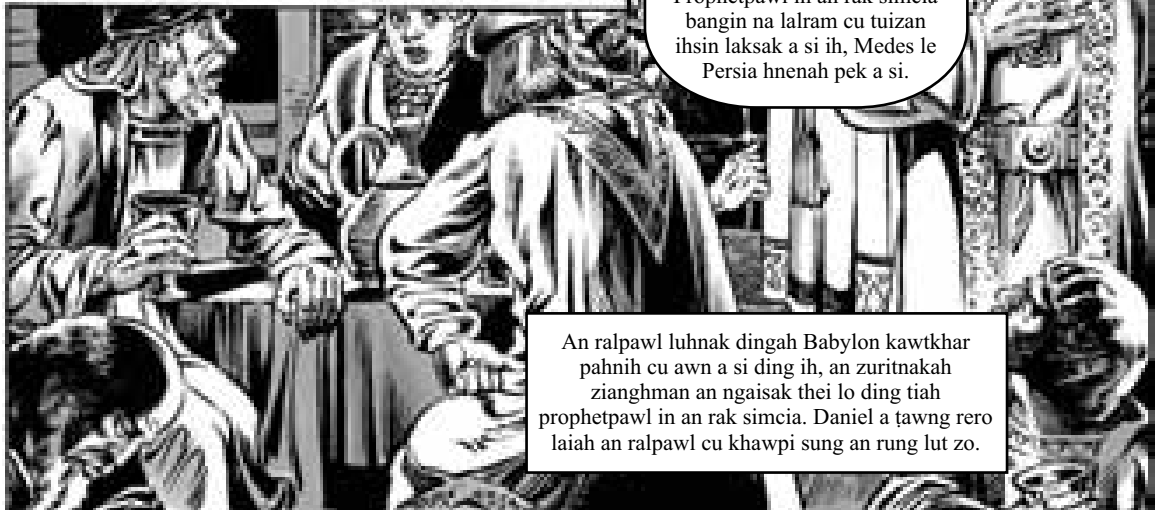
Na sim mi zaten Pathian hnen in an si ti cu subhet ding a um nawn lo. Ziangtin ka mang cipciar tiang na thei thei? Mifimpawl uktu ah ka lo tuah ding.

Babylon ah kum 68 sung Daniel a um bet. Mang tampi a let ih a ra thleng ding thilpawl simcianak a nei. Nebuchadnezzar a thi ih, a fapa Belshazzar in a ai a aw.

Zan khat cu Belshazzar in puai a tuah ih, zu a rit laiah a maksak zet mi kut in phar ah ca a run ngan. A tican sim dingah Daniel an ko. Pathian in theih lo tawng lettu dingah fimnak a pe.

Maw sinpahrang, Pathian dodal in na sual zo a si. Prophetpawl ih an rak simcia bangin na lalram cu tuizan ihsin laksak a si ih, Medes le Persia hnenah pek a si.

An ralpawl luhnak dingah Babylon kawtkhar pahnih cu awn a si ding ih, an zuritnakah zianghman an ngaisak thei lo ding tiah prophetpawl in an rak simcia. Daniel a tawng rero laiah an ralpawl cu khawpi sung an rung lut zo.

Medes le Persia in Babylon an lak hnuah Daniel cun prophet Jeremiah ih ngan mi cabu hlun, kan Bible bupawl lakih pakhat, cu a hmusuak. A vun siar ih Babylon sal cu kum 70 ding a si ti Pathian ih simcianak a hmusuak.

Cu mi theh ah a tang mi Pathian fapawl cu Jerusalem ah an kir ding ih, biakinn le khawdawl phar an saksal ding. A vun siar vivo ih a tiamcia mi kum 200 ah sal a luatter ding le kirsal a siangtu Persia lal ih hmin tiang a simcianak a hmusuak bet.

Kum 69 a si zik te thlang, kumkhat lawng a duh. Cyprus cu Pathian-ih sal a si ih, Pathian remruat a tuah. Kan umnak hmun kelah kan kirsal pei uh tiah thu a pe ding. Lei le van uktu Pathian cu thangthat in um sin seh..

Bible ih a simcia vekin kum 70 sung salih an tan hnuah Cyrus in a luatter ih minung 52,000 cu an khawpi dinsal dingah an kirsal

Pathian in Abraham hnenih a tiamcia bangin hi ram cu kan catuan covo ah a lo pe zo a si. Pathian dang nan biak asile nan ralpawl kutah ka lo thlenter ding tiah kan pupapawl hnenah ralrinnak a rak pe nan a miphunpawl hngilh dingah vawikhat hman thu a kam dah lo. Pathian in a tawng vek in a tuah. Tu-ah kan rakir zo ih a thu kan ngai a tul.

Kan tawnawk khawm a tul. Phar kan dawl hmaisai ding ih, cun Biakinn kan sak ding.

Maw Bawipa Pathian Abram hnenih na tiamcia vekin in tiamcia mi ram ah in hruaikir sal. Na lamzin ih feh dingin in zirhaw.

Tidai thiang te ka rak keng. Hnatuan kan thawk thlang pei uh.

Daniel cu a tartuk ih midangpawl hnenah a kirsal thei nawn lo. Asinan tuisan ih Babylon umnak ih rak um mi Medo-Prsia lalram ih ruahnak petu a si vekin țangkai zetin hna a țuan thei tho tho. Pathian in can cem tiangih thil thleng ding tiangin hmuhnak tampi a pe sinsin. A mang ah thir vek a si mi sahrang a hmu. Vancungmi in a sullam khal a sim cih.

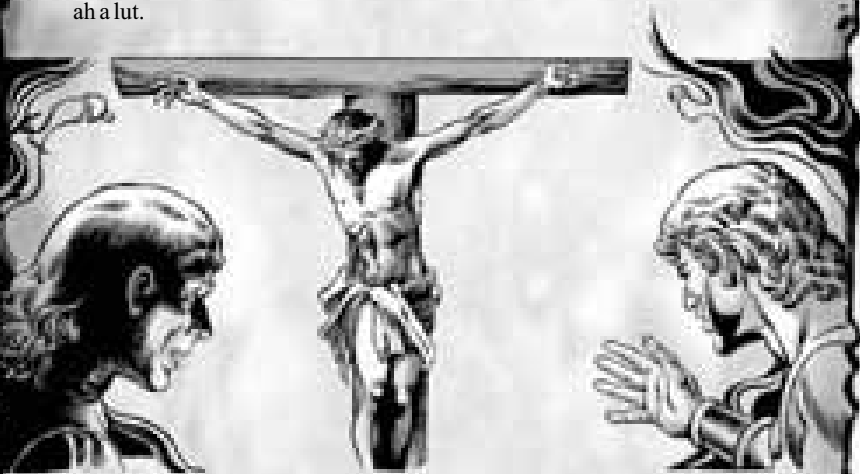
Pathian in ninetabik ih thil thleng ding a hmuhter a si. Nebuchadnezzar hnenah lalram Pali a rak sim zo. Pahnih cu an kim zo. Medo-Persia uknak theh ah Greek uknak a ra thleng ding. Rang zetin ram a la ding nan a thusal ding ih, ram li ah then a si ding. Cui ram cu anmah te an do-aw ding ih, ram hnih lawng an tang ding. A kum siar ih ding le hmai an doawk hnuah lalram palinak in a run la ding, thir vek a si mi sahrang in a hmusak mi cu lal ram palinak a si.

Lalram palinak cu thir vek a si ding ih, a hlan ih lalrampawl hnakin a cak ding. A zaten a neh ding ih, asinan a netnakah ram hra ah then a si ding. Cu mi ihsin a tuahtupa a hung suak ding. Cu pa cu sahrang lu ih a țo netabik mi ki a si. Neh ding le siatsuah dingah nineta ahcun a fakder ding ih, daihnak thu a tiam ding. Cu pa cun a thianghlim mi Judahpawlih biakinn sungah fihnungza thil ret in a bawrhhlawhter ding. Cuti cun thawinak tuah an cawl ding. Asinan midingfel cu runsuah an si ding.

Daniel, Pathian in a ra thleng ding thil le ziang tikah a ra thleng ding ti na theih a duh a si. Jerusalem biakinn saksal a si ding ih, cui can ihsin misual hrangih Messiah thah a si tiang ah kum 483 a rei ding, cu mi ðeh ah cui biakinn cu siatsuahsal a si ding.

Sual hrangah remnak tuah a si ding ih, cuti cun catuan dingfelnak cu minung hnenah hruai a si ding.

Daniel ih a ngan vekin kum 483 a kim tikah Jesu cu nehnak thawm Jerusalem ah a lut.

Pathian in Eve le Adam hnenih nunau ci a rak sim vekin Jesu khrih ratnak thu-ah simcianak tampi pek a si. Nunau ci in misualpa cu a siatsuah can a thleng ding tiah Pathian in Eve le Adam hnenah a sim. Jepheth le Ham si loin Shem ih innsang sawn in tlentu a ra ding tiah Pathian in Noah a sim. Cui tlentu cu na sungsuak Isaac-ih fapa hnenin a si ding tiah Pathian in Abraham hnenah a sim. Hi tiamcia mi fapa hi Jacob sung in a ra ding tiah Pahtian in Isaac hnenah a rak simcia ih, cu mi cu Judah miphun sung in a si ding tiah Pathian in Jacob hnenah a sim.

Zechariah 9:9 Hnuaidawr zet Kala-uk parah a to
Micah 5:2 A suahsemnak cu khuahlan lai, a liam zo mi san ihsin a rak
thawk zo a si.

Genesis 49:9-10; Shiloh, Judah ih fapa

Isaiah 7 Fala him

Isaiah 9:1-2 Galilee rampawl (Jesui can a kim hlan cu a cang hrih lo).

Saam 22 Messiah ih tuarnak

Isaiah 53 Amaï mipipawl in an hnawl ding ih, kut le ke khen tuar in a thi ding. Taklawng in thlai a si ding ih, a ti a hal ding nan tidai aiah sabit thur an pe ding. Misual pahnih karlak ah a thi ding ih milian thlan ah an phum ding.

Isaiah 53:2-3 A lang danah mi hnuaidawr a si.

Daniel ih a simcia mi lalram palipawl cu a sim vek cekci in a famkim. B.C. 330 ah Greek mi Alexander the Great in kum sarih sung a rei mi raldonak a thawk ih, a kau zet mi Medo-Persia lalram tiang in leitlun a neh theh. Lalram palinak a si mi Rome lalnak in a lak hlan tiang Greek lalnak in B.C. 67 tiang a uk.

Rome cun Nebuchadnezzar ih mangman mi ih thirtuah mi ke le Daniel ih lalnak hmuh mi ih thir vek a si mi sahrang a hmuhsak a si ih prophet ih simcia veki a lalram a kau vivo. B.C. 5 ah cun Israel cu thir kut thawn a run uk.